

Voorstel

Gemeenteraad

Datum: 25 maart 2019
Zaak: 2019-012159
Portefeuillehouder: Erik Drenth

Opsteller: Jeltje Terlouw
Contactgegevens: jeltje.terlouw@midden-groningen.nl
Stukken ter inzage: Verordening percentageregeling kunstopdrachten Midden-Groningen

Onderwerp: Raadsvoorstel Verordening percentageregeling kunstopdrachten Midden-Groningen

1. Voorstel

- Een reserve beeldende kunst instellen;
- Een reserve onderhoud beeldende kunst instellen;
- Vaststellen van de Verordening percentageregeling kunstopdrachten Midden-Groningen;

2. Inleiding

In de voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer is nog de verordening 'percentageregeling beeldende kunstopdrachten 2002' van kracht. In de twee andere voormalige gemeenten was er geen percentageregeling (meer). Volgens deze regeling wordt een bepaald percentage van de bouwkosten van gemeentelijke gebouwen en onderwijsinstellingen gereserveerd voor de toepassing van beeldende kunst bij deze gebouwen. Deze verordening dient te worden herzien en geharmoniseerd.

Belangrijkste bepalingen uit de Verordening percentageregeling kunstopdrachten Midden-Groningen:

- *De verordening is van toepassing op gemeentelijke bijdragen in nieuwbouw, verbouw en renovatie van gemeentelijke bouwwerken en gemeentelijke gebouwen, alsmede op de aanleg, heraanleg en renovatie van gemeentelijke werken.*
- *De verordening is niet van toepassing indien naar het oordeel van burgemeester en wethouders:
 - de bouwwerken, gebouwen of werken zich niet lenen voor toepassing van de verordening; of*

- *er zwaarwegende redenen (zoals een bezuinigingstaakstelling) zijn om af te zien van toepassing.*

- *De gelden uit de reserve beeldende kunstopdrachten worden besteed aan de realisatie van beeldende kunst in de openbare ruimte. Richtlijn hierbij is dat 70 % van het gegenereerde budget besteed wordt aan de realisatie van beeldende kunst in de openbare ruimte.*

- *De gelden uit de reserve onderhoud beeldende kunst worden besteed aan onderhoud van beeldende kunst in de openbare ruimte.*

- *De reserve onderhoud beeldende kunst wordt gevoed met de inleg van de gemeente in de vorm van het reguliere onderhoudsbudget voor de beeldende kunst in de openbare ruimte, alsmede uit budget dat uit de reserve beeldende kunstopdrachten wordt onttrokken voor onderhoud.*

- *De kunsttoepassing krijgt een plaats in of heeft plaats in de openbare ruimte en is naar gelang de vorm van het project tijdelijk, semi-permanent of permanent van aard. De toepassing kan in de volgende vormen:*
 - *een autonoom of geïntegreerd beeldend kunstwerk;*
 - *de neerslag van een onderzoeksopdracht aan een professionele beeldende kunstenaar; gerelateerd aan of in plaats van een kunsttoepassing;*
 - *het inschakelen van een kunstenaar bij de vormgeving van het bouwwerk zelf, danwel de omgeving daarvan;*
 - *toegepaste kunst of vormgeving;*
 - *een (reeks) kunstgebeurtenis(sen) gerelateerd aan of in plaats van een kunsttoepassing;*
 - *het realiseren van een kunst/cultuur activiteit die ten goede komt aan de directe omgeving van het bouwwerk.*

Deze collegeperiode zal de focus op tijdelijke en semi-permanente (5- 10 jaar) kunstopdrachten liggen.

3. Publiekssamenvatting

De 'percentageregeling beeldende kunstopdrachten 2002' van de voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer dient te worden herzien en geharmoniseerd. De Verordening percentageregeling kunstopdrachten Midden-Groningen wordt daarom vastgesteld. Volgens deze regeling wordt een bepaald percentage van de bouwkosten van gemeentelijke gebouwen en onderwijsinstellingen gereserveerd voor de toepassing van beeldende kunst bij deze gebouwen.

4. Bevoegdheid van de raad

De gemeenteraad stelt verordeningen vast.

5. Beoogd effect

- Harmonisatie en herziening van de huidige percentageregeling;
- Het versterken van de kwaliteit van de gebouwde omgeving;
- Inwoners van Midden-Groningen in contact brengen met werken van eigentijdse beeldende kunst;
- De huidige en toekomstige beeldende kunst wordt goed onderhouden.

6. Historische context

In de jaren vijftig heeft de rijksoverheid de percentageregeling beeldende kunst in het leven geroepen. Verschillende provincies en gemeenten hebben analoog aan de percentageregeling van het rijk een eigen percentageregeling getroffen. Gemeenten zijn vrij om al dan niet een percentageregeling in te stellen, de hoogte van het percentage vast te stellen, de bandbreedte te bepalen van de bouwprojecten die onder de regeling vallen e.d. De regelingen beperken zich veelal niet tot openbare gebouwen en scholen, maar hebben soms ook betrekking op het bouwrijp maken van nieuwe woonwijken, aanleg van wegen, openbaar groen, bruggen en zelfs op woningbouw. Een groot aantal gemeenten past percentageregelingen toe bij de bouw van scholen voor basis- en voortgezet onderwijs die onder hun financiële verantwoordelijkheid vallen.

7. Argumenten

- Met de toepassing van de percentageregeling versterken we de kwaliteit van de gebouwde omgeving;
- Met de harmonisatie wordt de percentageregeling in de hele gemeente van toepassing;
- Met het instellen van de 'reserve onderhoud beeldende kunst' voorzien we in het onderhoud van de huidige en toekomstige beeldende kunst in Midden-Groningen;
- De verordening is gebaseerd op de bestaande verordening, de modelverordening van de VNG en de verordeningen van een aantal gemeenten met een soortgelijke reserve voor onderhoud.

8. Kanttekeningen en risico's

In het kader van doelmatigheid is het zaak om de percentageregeling ook organisatiebreed te implementeren en dit proces te monitoren. In de praktijk komt het nog al eens voor dat de regeling in voorkomende gevallen niet wordt toegepast.

9. Financiële paragraaf

De bedragen komen rechtstreeks op de gemeentebegroting in de 'reserve beeldende kunstopdrachten' en de 'reserve onderhoud beeldende kunst'. De richtlijn is dat 70 % van het gegenereerde budget in de 'reserve beeldende kunstopdrachten' komt en besteed wordt aan de realisatie van beeldende kunstopdrachten in de openbare ruimte. De resterende 30 % komt in de 'reserve onderhoud beeldende kunst'.

Wanneer er sprake is van een bezuinigingstaakstelling kan het college besluiten om de verordening niet toe te passen. Bij elke investering wordt de afweging gemaakt over het wel of niet toepassen van de verordening. Dit wordt in de voorjaarsnota en begroting opgenomen. Als er voorstellen zijn voor projecten dan worden de percentages expliciet in de projectbegroting opgenomen.

10. Communicatie

De verordening wordt na vaststelling gepubliceerd. Bij de uitvoering van deze regeling worden inwoners en deskundigen betrokken.

11. Draagvlak en vervolgtraject (afstemming, tijdspad)

Omdat er op dit moment nog sprake is van een bezuinigingstaakstelling zal de verordening nog niet worden toegepast. Jaarlijks zal worden getoetst aan de hand van het begrotingssaldo in hoeverre er uitvoering gegeven kan worden aan de percentageregeling.

Het college zal het 'reglement selectiecommissie kunstopdrachten' vaststellen. Deze commissie adviseert met betrekking tot de uitvoering van de procentageregeling en in het bijzonder tot de volgende onderwerpen:

- a. de wijze van besteding van de beschikbare gelden;
- b. de toepassing en integratie van beeldende kunst ten behoeve van het desbetreffende gebouw of bouwobject;
- c. de formulering van de opdracht;
- d. de verstrekking van de definitieve opdracht aan een bepaalde kunstenaar.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen,

A. Hoogendoorn
Burgemeester

H.J.W. Mulder
Secretaris

Bijlage:

- 1 Verordening procentageregeling kunstopdrachten Midden-Groningen